

PLA DOCENT

Curs: 1r
Especialitat: Coreografia i interpretació de la dansa / Pedagogia de la dansa
Matèria: Tècniques de composició coreogràfica i d'improvisació. Sistemes i eines de creació. (COR-INT). Eines de creació (PDG)
Codi de l'assignatura: 410007
Títol de l'assignatura: Interpretació I
Subtítol:
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Adscripció de l'assignatura: Departament de Dramatúrgia, escenificació i coreografia
Crèdits ECTS de l'assignatura: 6 crèdits
Hores totals de l'assignatura: 150h. 90 hores lectivitat presencial (60%) + 60 hores de treball autònom de l'alumne 40%
Impartició: Anual
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Entrenament específic per a intèrprets/ballarins/coreògrafes basat en la gestió conscient de l'energia per estar en escena. Una introducció a les eines bàsiques d'interpretació per donar vida escènica al moviment i accions escèniques en una situació de representació organitzada. Objectiu de l'assignatura: Estudiar els elements fonamentals i bàsics del treball interpretatiu del ballari/na/ intèrpret /performer en l'art escènic del moviment, la coreografia i la performance.
Requisits:
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA

Competències transversals:

- CT3 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
CT6 Realitzar autocrítica cap al propi acompliment de les tasques professionals i interpersonals

Competències generals:

- CG1 Estar capacitats per a comprendre, crear, interpretar i ensenyar la dansa amb el nivell tècnic, estilístic i interpretatiu requerit.
CG12 Desenvolupar habilitats que permetin participar en les pràctiques escèniques assumint funcions grupals o de solista.

Competències específiques:

- CECI 15 Conèixer diferents tècniques d'improvisació, creació i composició coreogràfica des d'un punt de vista tècnic i interpretatiu per aplicar en la interpretació i/o creació i composició coreogràfica.
CEP1 Saber comunicar i transmetre coneixements, vinculats a la dansa, als alumnes i participants en les activitats o projectes formatius, conduint, orientant i promovent l'aprenentatge autònom.

Altres competències de l'assignatura:

- Donar vida escènica al moviment ballat a partir de gestionar conscientment l'energia, generant-la, fent-la circular i modelant-la.
- Donar vida escènica al moviment ballat a partir de l'ús de les emocions, emprant els procediments de treball emotiu que relacionen estretament l'emoció amb el cos i el moviment de l'intèrpret.

RESULTATS D'APRENTATGE

CONEIXEMENTS:

C1 Conèixer i situar els diferents recursos interpretatius de l'art escènic en general referits a:

- a) L'autocontrol conscient –la relaxació–.
- b) La concentració –capacitat per dirigir l'atenció a voluntat en funció de l'objectiu a assolir–.
- c) El desenvolupament del cos sensible: el treball que afavoreix la unió psicofísica conscient, i el treball sobre la modificació de la percepció en funció de l'objectiu a assolir.

C2 Conèixer diferents referents artístics històrics i contemporanis .

C3 Conèixer diferents recursos interpretatius de l'art escènic en general, amb l'objectiu de començar a trobar els seus interessos escènics, el seu llenguatge propi i la seva manera d'estar en escena.

HABILITATS, PROCEDIMENTS O DESTRESSES:

H1 Aplicar eficaçment en la pràctica interpretativa els diferents procediments per assolir el necessari autocontrol conscient l'energia i desenvolupar la presència escènica.

H2 Aplicar eficaçment en la pràctica interpretativa els diferents procediments per dirigir l'atenció a voluntat en funció de l'objectiu a assolir –la concentració–.

H3 Aplicar eficaçment en la pràctica interpretativa els diferents procediments

que condueixen a la unió psicofísica de l'intèrpret, servint-se eficaçment del treball de la consciència sensorial, d'una banda, per associar al gest i al moviment imatges, emocions, espais, situacions, etc. i de l'altra, per poder modificar la percepció en funció de l'objectiu a assolir.

H4 Desenvolupar la capacitat d'observació i crítica constructiva cap al seu propi treball i el dels altres

H5 Introducció al desenvolupament d'estratègies i eines d'autodirecció i direcció d'intèrprets que puguin podin en pràctica en els seus tallers de creació.

H6 Desenvolupar una autoconsciència corporal, gestual i vocal.

ACTITUDS:

A1 Treballar de forma autònoma i disciplinada, essent capaç de planificar-se i organitzar-se per assolir un objectiu preestablert.

A2 Implicar-se i comprometre's personalment en el treball artístic, participar i estar disposos/as a provar i investigar en els exercicis proposats

A3 Tenir una actitud de rigor i de sentit crític davant del treball propi i dels altres.

A4 Tenir una actitud de respecte cap al treball i les propostes artístiques dels altres.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI)

1. L'autocontrol conscient.
 - Els diferents conceptes de relaxació i els seus procediments de treball.
 - La respiració. Tensió i relaxació.
 - Consciència dels graus de tensió emocional i física. Graus de despesa energètica en funció de l'objectiu a assolir.
 - Estat de disposició psicofísica eficaç per a la representació.
 - La imaginació i la presència escènica.
 - El neutre o grau 0 de tensió emocional.

2. La concentració.
 - Els diferents conceptes de concentració i els seus procediments de treball.
 - Concentració interior. La respiració. La despesa energètica. La imaginació.
 - Concentració exterior. Concentració en els altres. Concentració en l'espai. Gradació de la concentració espacial. Concentració en el moviment i les accions. La imaginació. La pluricentralitat de l'atenció per a l'estat de representació escènica.

3. La consciència sensorial.
 - Els diferents conceptes i procediments de treball referits a les sensacions
 - Sensació, percepció, cognició. La percepció exterior i interior. Moviment, acció, sensació, percepció.
 - Les sensacions i els principals factors del moviment. Les sensacions i les qualitats del moviment. Moviment i respiració. Associació de sensacions al gest, al moviment. Associació d'imatges, d'emocions, de situacions, etc. al gest i al moviment.
 - Modificació de la percepció en funció de l'objectiu a assolir. La respiració i la imaginació. Relació entre la imatge i la consciència corporal. La imatge i la projecció a l'espai exterior.

4. L'energia.
 - Els diferents procediments de treball sobre la gestió conscient de l'energia,
 - L'energia com a impuls del moviment. El moviment generador d'energia.
 - La imaginació. La creació de la imatge. la imatge que porta a l'acció. La imatge i el modelatge de l'energia. La modificació de les qualitats dinàmiques del moviment.
 - El treball de la presència escènica, l'energia real necessària para cada acció.

5. L'ús de les emocions.
 - Els diferents procediments de treball sobre les emocions.
 - El treball de l'emoció des de la forma, la imaginació i el cos. El treball de l'emoció des de la forma, la imaginació i el cos.
 - Recursos per suscitar-se l'emoció, la imaginació, referents al cinema, la música, les arts plàstics.
 - Emoció i situació dramàtica. El conflicte. Objectiu i relació emocional. La intenció i l'emoció.
 - Seqüenciació emocional de la coreografia.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

Classes presencials basades en el coneixement, la incorporació i la posada en pràctica dels diferents procediments i recursos interpretatius.

- Introducció teòrica per situar el context conceptual del treball pràctic que es durà a terme diàriament a classe.
- Exercicis: pràctica dels recursos interpretatius exercitant diferents procediments.
- Realització de pràctiques col·lectives i individuals d'exercicis de creació multidisciplinari.
- Anàlisi crític dels treballs presentats (individuals, en parella o en grup).
- Visionat i anàlisi de vídeos relacionats amb la interpretació en diferents disciplines artístics com la dansa, el cinema, el teatre i la performance.
- Proposta de lectures i visionat de vídeos recomana dos relacionats amb el treball a classe.
- Presentació d'un quadern de reflexió personal sobre els diferents procediments de treball.

Treball Presencial (90h.):

Classes de 3 hores, dividides aproximadament en:

- Introducció i conceptes del treball pràctic.
- Visionat de vídeos, lectures o àudios de diferents disciplines relacionats amb el treball proposat.
- Realització d'exercicis de treball pràctic individual i col·lectiu incorporant diferents procediments interpretatius.
- Observació i anàlisi col·lectiva del treball diari realitzat a l'aula.
- Proposta de lectures o vídeos relacionats amb el treball realitzat o el de la següent classe.

Treball autònom (60h.):

- a) Preparació d'una exposició i anàlisi a classe de la feina desenvolupada al taller de creació I, per tal de treballar la interpretació amb material aliè, practicant els recursos interpretatius d'aus i desenvolupar la capacitat d'anàlisi i exposició dels seus interessos artístics i el seu propi treball i el dels altres.
 - b) Treball personal per a la presentació de material creat col·lectivament a classe per tal de treballar la interpretació amb material aliè i relacionant-s'hi, practicant els recursos interpretatius relacionats amb el treball de l'energia i les emocions.
- Realització d'un quadern de notes que ha d'incloure la reflexió personal sobre la pràctica dels exercicis i la incorporació dels diferents recursos interpretatius i, si s'escau, relacionar-los amb les lectures i vídeos recomanats. (15 h. aprox.)

Tutoria

Per tal de fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumnat, cada estudiant haurà de fer, com a mínim, una sessió de tutoria personalitzada cada semestre i una al final de l'assignatura. D'altra banda, tant el professor com l'alumne podran sol·licitar més sessions si així ho creuen convenient.

A l'inici del curs s'informarà dels horaris de tutoria.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ)

L'avaluació continuada consistirà en:

- a) Treball a classe:
 - La participació en els exercicis diaris proposats en classe.
 - L'atenció, actitud, escolta activa i observació i respecte pel treball de les companyes.
 - L'assimilació de continguts i relació de les eines apreses amb els seus propis treballs i interessos.
 - La capacitat d'anàlisi, explicació i crítica constructiva de la feina pròpia i el dels altres.
- b) Treball autònom:
 - Anàlisi de lectures i vídeos proposats.
 - Treball d'interpretació al taller de creació.
- c) Presentació del quadern de reflexió personal sobre els diferents procediments de treball realitzats a classe, tal com s'especifica en l'apartat del treball autònom.

El període de presentació de treballs s'especifica en el "Calendari general de les activitats de l'assignatura". A l'inici del curs el professor concretarà les dates en funció del calendari acadèmic vigent per a cada curs.

Per poder superar l'assignatura l'alumne haurà de tenir com a mínim un 80% d'assistència.

Ponderació

Treball a classe: 50%

Treball autònom: 30%

Quadern de reflexió: 20%

L'actitud de l'alumne es pondera dins del conjunt del treball realitzat.

Avaluació única:

Segons criteri del/la docent, en casos excepcionals i per aquells estudiants que demostrin un llarg recorregut en l'exercici de la tasca docent es podrà establir una avaluació única a final de curs. L'avaluació única s'haurà de pactar prèviament a l'inici de curs amb el professor establint un calendari concret d'hores de tutoria i entrega de tasques encomanades. En aquest cas, s'aplicaran les mateixes ponderacions exposades abans. S'entén que pel que fa a l'assistència, aquesta s'avaluarà segons el nivell d'acompliment del calendari de tutories prèviament pactat.

L'alumne haurà de sol·licitar-ho directament al professor abans de l'inici de l'assignatura que, juntament amb l'escola en faran una valoració tenint en compte les característiques de cada cas particular.

- L'estudiant haurà de realitzar una tutoria per bloc de continguts.
- El professor donarà una llista de bibliografia/videografia obligatòria en funció de les característiques de l'alumne (trajectòria professional, idiomes que coneix, etc.)
- El dia de l'examen haurà de presentar:
 1. Un exercici pràctic que pot ser multidisciplinari, de mínim 3 minuts i màxim 15 posant en pràctica les eines d'interpretació i continguts vistos en l'assignatura.
 2. Un treball escrit que contempli:
 - a) Reflexió personal sobre el treball pràctic presentat, la incorporació dels diferents recursos interpretatius i eines utilitzades.
 - b) La relació de les lectures i vídeos recomenats durant el curs amb la reflexió i la incorporació dels diferents recursos interpretatius

Ponderació de l'avaluació única

Presentació del exercici pràctic: 60% de la nota.

Treball escrit: 40% de la nota.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ

Bibliografia principal

Ranciere, Jaques: *El espectador emancipado*

Artaud, Antonin: *El teatro y su doble*. Ed. Sudamericana. Buenos Aires: 1976. Pàg. 133-148.

Brook, Peter: *El Espacio vacío* Ed. *Península*, 2015.

Lepecky, André: *Agotar la danza*. Documentos de danza. Ed. Universidad de Alcalá. Servicio de Publicaciones, 2013.

Conde Salazar, Jaime: *La Danza del futuro*. Ed. Continta me tienes, 2020.

Bibliografia de suport

Àvila, Raimon: *Moure i commoure. Consciència corporal per a actors, músics i ballarins*, Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, 2011.

Cardona, Patricia. *Dramaturgia del bailarin: cazador de mariposas*. Instituto Nacional de Bellas Artes, 2002

Fàbrega, Jordi: "Annex. Enquesta realitzada als professionals de la dansa". A: Tesi doctoral *La interpretació en la dansa: una proposta pedagògica per crear vida escènica a través del moviment*. No publicada. Barcelona: 2010. Pàg. 411-532.

Lecoq, Jacques: *El cuerpo poético*. Barcelona: Alba Editorial, 2003. Pàg. 51-137.

D.D.A.A.: *Scientifiquement danse, quand la danse puise aux sciences et réciproquement*, Bruxelles: Nouvelles de Danse. Ed. Contredanse, 2006. Pàg. 37-97/ 165-179.

- D.D.A.A.: *Incorporer*. Bruxelles: Nouvelles de Danse. Ed. Contredanse, 2001. Pàg. 11-113/ 188-197.
- Artaud, Antonin: *El teatro y su doble*. Ed. Sudamericana. Buenos Aires: 1976. Pàg. 133-148.
- Barba, Eugenio: *La canoa de papel, Tratado de Antropología Teatral*. Buenos Aires: Catálogos, 1999. Pàg. 31-60/ 83-113/ 163-169/ 186-202/ 233-261.
- Barba, Eugenio i Savarese, Nicola: *El arte secreto del actor, diccionario de antropología teatral*. México: Pórtico de la Ciudad de México, 1990. Pàg. 54-70/ 84-122/ 234-244/ 260-282.
- Chejov, Michael: *Sobre la técnica de la actuación*. Barcelona: Alba Editorial S.L., 1999. Pàg. 49-207.
- Diderot, Denis: *La paradoja del comediante*. Con un estudio preliminar de Jacques Copeau. Buenos Aires: La Pléyade, 1971. Pàg. 35-116.
- Humphrey, Doris: *El arte de crear danzas*, trad. L. M. Caprioli. Buenos Aires: Editorial Universitaria, 1960. Pàg. 126-142.
- Fàbrega, Jordi: "La Interpretació per a Ballarins" (inclou entrevista a Cesc Gelabert i Daniel Larrieu), A: Quadern de Dansa d'Estudis Escènics núm. 32. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, 2007. Pàg. 144-165.
- Fàbrega, Jordi: "Pròleg" a *Paraules sobre el mim* d'Étienne Decroux, (sobretot l'apartat intítulat "El moviment cap a la immobilitat"). Col·lecció Escrits Teòrics. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, 2008. Pàg. 7-25.
- Laban, Rudolf: *El dominio del movimiento*, trad. Jorge Bosso. Madrid: Fundamentos, 1987. Pàg. 39-169.
- Melendres, Jaume: *La direcció dels actors. Diccionari mínim*. Barcelona: Institut del Teatre, 2000.
- Meyerhold, Vsevolod: *Teoría teatral*. Madrid: Fundamentos, 1975. Pàg. 45-83/ 189-201.
- Nikolais, Alwin: "Motion, Stasis, Percepció sensorial". A: Quadern de Dansa d'Estudis Escènics núm. 33-34. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, 2008. Pàg. 234-251.
- Nikolais, Alwin i Louis, Murray: *The Nikolais/ Louis Dance Technique, A Philosophy and method of Modern Dance*. New York: Roudledge, 2005. Pàg. 5-28.
- Shawn, Ted: *Chaque petit mouvement, À propos de François Delsarte*. Complexe et Centre national de la danse, 2005. Pàg. 67-140.
- Stanislavski, Konstantin S.: *El trabajo sobre sí mismo en el proceso creador de las vivencia*. Buenos Aires: Quetzal, 1977. Pàg. 78-251.
- Stanislavski, Konstantin S.: *El trabajo del actor sobre su papel*. Buenos Aires: Quetzal, 1977. Pàg. 286-301.